

SKAUTŲ STOVYKLOS GAISRINĖS SAUGOS

INSTRUKCIJA

I. BENDRIEJI NUOSTATAI

1. Už skautų stovyklos gaisrinę saugą atsakingas komendantūros viršininkas (komendantas) arba jo paskirtas asmuo.

Jis privalo:

- 1.1 organizuoti stovyklautojų instruktavimą ir mokymą gaisrinės saugos klausimais ne vėliau kaip pirmą stovyklos dieną;
 - 1.2 kontroliuoti, kaip laikomasi gaisrinės saugos reikalavimų stovyklos teritorijoje;
 - 1.3 paskirti atsakingus asmenis už pastovyklių (sandėlio, uosto ir k. t. stovyklos objektų) gaisrinę būklę;
 - 1.4 pasirūpinti, kad stovykloje būtų pirminės tvarkingos ir parengtos darbui gaisro gesinimo priemonės;
 - 1.5 parengti planą, kaip elgtis kilus gaisrui ir supažindinti stovyklautojus su juo.
2. Kiekvienas stovyklautojas privalo:
- 2.1 žinoti ir vykdyti gaisrinės saugos instrukcijos reikalavimus;
 - 2.2 vykdyti vadovų ir asmenų, atsakingų už gaisrinę saugą, nurodymus;
 - 2.3 žinoti kur stovyklos teritorijoje yra padėtos gaisro gesinimo priemonės;
 - 2.4 mokėti naudotis stovyklos teritorijoje esančiomis gaisro gesinimo priemonėmis;
 - 2.5 vengti veiksmų ir nesudaryti sąlygų, galinčių sukelti gaisrą. Galimas gaisrų kilimo priežastis būtina nedelsiant šalinti;
3. Visi stovyklavietės pastatai, patalpos ir gyvenamosios vietos turi būti tvarkingi gaisrinės saugos atžvilgiu.
4. Stovyklos teritorijoje rūkyti leidžiama tik tam tikslui skirtose ženklais pažymėtose vietose. Rūkymo vietos sienos ir pagrindo danga negali būti įrengta iš greitai užsiliepsnojančių medžiagų, nuolat šalinamos šiukšlės, turi būti nedegios medžiagos indas nuorūkoms.
5. Išlieti degūs skysčiai turi būti nedelsiant išvalyti ir pašalinti iš patalpos.
6. Palapinėse draudžiama naudoti atvirą ugnį: žvakes, sausą kurą, žiebtuvėlius, degtukus ir pan. arčiau kaip 1 metro atstumu nuo palapinės konstrukcijų (dangos).

7. Įvažiavimas į stovyklavietę ir pagrindiniai takai turi būti ne siauresni kaip 4 metrų pločio o aukštis ne mažesnis kaip 4 metrai. Prie vandens šaltinių skirtų naudoti vandenį gaisro metu turi būti palikti privažiavimai.
8. Pirotechnikos priemonės galima naudoti tik gavus komendanto leidimą, suderinus su stovyklavietės savininku ir laikantis pirotechnikos naudojimo instrukcijose numatytų saugumo priemonių.

II. LAUŽŲ KŪRENIMAS IR UGNIES NAUDOJIMAS

1. Lauže deginti leidžiama sausą medieną, šakas, šiaudus, sudžiūvusias augalų dalis.
2. Laužus leidžiama kurti tik nustatytose ir įrengtose vietose, taip pat privačios nuosavybės teise valdomuose žemės sklypuose, savininko nustatytose vietose, jei tai neuždrausta kitais teisės aktais.
3. Laužus kūrenti leidžiama ne arčiau kaip 30 metrų nuo pastatų, degių konstrukcijų statinių ir degių medžiagų sandėliavimo vietų ir 15 metrų nuo palatinių. Draudžiama laužavietes įrengti aukštapelkėse, durpingose vietose ar vietovėse, esančiose arčiau kaip 50 metrų nuo aukštapelkės ar durpingos vietos.
4. Kietu kuru kūrenamas šašlykines, kepsnines, rūkyklas, buitines krosneles, lauko židinius, ugniakurus naudoti leidžiama ne arčiau kaip 6 m nuo pastatų.
5. Komendantūros viršininkas (komendantas) ar stovyklos vadovas duodamas leidimą naudoti laužą, šašlykinę ar kepsninę nurodo asmenis, atsakingus už vietos paruošimą, laužo kūrenimą ir laužavietės sutvarkymą po naudojimo, nurodo kitas sąlygas užtikrinant gaisrinę saugą.
6. Aplink laužavietę prieš kūrenimą 5 metrų atstumu pašalinamos visos degios medžiagos, degių skysčių ir dujų talpos.
7. Draudžiama pilti į ugnį ar ant smilkstančių žarijų degius skysčius. Įkuriant ugnį stengtis naudoti kuo mažesnę ugnies uždegimui skirtą degaus skysčio kiekį siekiant išvengti ugnies pliūpsnio.
8. Palikti be priežiūros besikūrenančias laužavietes draudžiama. Kūrenant laužą stebėti vėjo kryptį ir ar kibirkštys nesukels gaisro. Smilkstančią ugniavietę būtina užgesinti.
9. Šokinėti per laužą draudžiama.
10. Smilkstančias anglis, pelenus ir šlaką galima pilti ne arčiau kaip 15 m nuo pastatų, o laikyti nedegioje taroje – ne arčiau kaip 6 m nuo pastatų.

III. ELEKTROS ĮRENGINIŲ EKSPLOATACIJA

1. Elektros tinklai ir įrenginiai turi būti įrengiami, eksploatuojami ir remontuojami laikantis galiojančių taisyklių, kitų norminių aktų bei instrukcijų reikalavimų. Jie turi būti tinkami eksploatuoti, saugūs gaisro ir sprogimo atžvilgiu.
2. Montuoti ir remontuoti elektros tinklus ir įrenginius galima tik kvalifikuotiems specialistams.
3. Pastebėjus elektros tinklų ir įrenginių gedimus, sukeliančius kibirkščiavimą, kabelių, laidų ir variklių kaitimą, būtina juos nedelsiant išjungti ir pranešti komendantui.
4. Eksploatuojant elektros įrenginius draudžiama:
 - 4.1 šildyti patalpas nestandartiniais (savos gamybos) elektros prietaisais;
 - 4.2 naudoti netvarkingus šakutės lizdus, kištukus, atsišakojimo dėžutes, jungiklius bei kitą elektros instaliacijos įrangą;
 - 4.3 elektros laidus, lempas, šviesos sklaidytuvus, šildytuvus uždengti degiomis medžiagomis;
 - 4.4 į buitinio naudojimo elektros šakučių lizdus jungti elektros prietaisus viršijant instaliacinį galingumą;
 - 4.5 naudoti elektrinius lygintuvus, virykles, virdulius, šildymo prietaisus tam tikslui nepritaikytose vietose ir palikti juos įjungtus be priežiūros;
 - 4.6 naudoti laidus ir kabelius su pažeista arba eksploatavimo metu dielektrinių savybių netekusi izoliacine medžiaga;
5. Elektros šviestuvuose turi būti naudojamos tik leistino galingumo, t.y. eksploatacijos instrukcijoje nurodytos elektros lempos.
 - 5.1 Kilnojamiesiems elektros šviestuvams ir kitiems kilnojamiesiems elektros įrenginiams turi būti naudojami tik lankstūs kabeliai.
 - 5.2 Atvirosios elektros instaliacijos laidai ir kabeliai tose vietose, kuriose galima juos mechaniškai pažeisti, turi būti papildomai apsaugoti (šarvais, plieniniais vamzdžiais, kampuočiu, lovine sija ir pan.).
6. Kilnojamieji šviestuvai privalo turėti stiklinius gaubtus arba metalinius tinklelius.

IV. DUJŲ NAUDOJIMAS

1. Dujų balionai ir kiti dujų ūkio įrenginiai (degikliai, vamzdžiai, jų jungtys ir pan.) turi būti įrengiami, eksploatuojami ir remontuojami laikantis teisės aktuose nustatytų priešgaisrinės saugos reikalavimų.
2. Dujų degikliai turi būti statomi ne arčiau kaip 0,5 metro atstumu nuo degių medžiagų ir paviršių.
3. Dujų balionai neturi būti veikiami šilumos ir kritulių.
4. Dujų balionai nuo šildymo prietaisų turi būti laikomi ne mažesniu kaip 1 m atstumu.
5. Dujų balionai, kuriuose pastebėtas dujų nuotėkis, turi būti nedelsiant užsukami ir nebenaudojami.
6. Draudžiama palikti be priežiūros įjungtus neautomatinius dujinius prietaisus.

VI. UGNIES GESINIMO PRIEMONĖS

1. Draudžiama pirminės gaisro gesinimo priemonės ir inventorių naudoti ne pagal paskirtį.
2. Gesintuvų, kitos gaisrinės įrangos paleidimo įtaisai turi būti užplombuoti, įranga nuolat parengta darbui.
3. Stovykloje turi būti įrengti specialūs gaisriniai stendai pirminėms gaisro gesinimo priemonėms sudėti.
 - 3.1 Ant stendų turi būti bent vienas ne mažesnis kaip 4 kg. talpos miltelinis gesintuvas, nedegus audeklas, kastuvas. Taip pat gali būti kibirai, talpa su vandeniu, kirviai, ugniai atsparios pirštinės.
 - 3.2 Gaisriniai stendai stovyklos teritorijoje turi būti įrengti taip, kad būtų matomoje ir lengvai prieinamoje vietoje, patogiu greitu pasinaudoti juose esančiomis gesinimo priemonėmis.
 - 3.3 Stovykloje būtinas bent vienas gaisrinis stendas. Jų kiekis nustatomas adekvačiai pagal stovyklos užimamą teritoriją ir joje dalyvaujančių žmonių skaičių.
4. Gesintuvai turi būti apsaugoti nuo tiesioginių saulės spindulių, ne arčiau kaip per 1 m nuo šilumos šaltinio ir padėti aiškiai matomoje vietoje.
5. Virtuvėje, jei verdamas maistas, turi būti vienas bent 4 kg miltelinis gesintuvas.
6. Vykstant užsiėmimams prie laužo turi būti nedegus audeklas.

VII. GAISRO GESINIMO ORGANIZAVIMAS

1. Bendriausioji taisyklė – gesinti gaisrą intensyviausio degimo vietoje, gesinamosiomis priemonėmis veikti ne liepsną, o degantį paviršių. Pirmiausia reikia užkirsti kelią ugniai plisti.
2. Benzino, žibalo, organinių alyvų ir tirpiklių, užsidegusios instaliacijos negalima gesinti vandeniu. Juos reikia gesinti putų ir miltelių gesintuvais, smėliu ir žemėmis (užberti), o jeigu gaisro židinytys nedidelis – uždengti nedegiu audeklu, vandeniu sušlapintu sunkiu audeklu ar drabužiu.
3. Jeigu yra kabančių arba nutrauktų (apdegusių) elektros laidų, kol nėra aišku, kad laidais nebeteka srovė, reikia elgtis taip, tarsi prie jų tikrai prijungta įtampa, ir imtis atitinkamų saugumo priemonių.
4. Ugnies gesintuvais leidžiama gesinti tuos gaisrus, kurie nurodyti gesintuvus gaminusios įmonės instrukcijose.
5. Kiekvienas stovyklautojas, pastebėjęs gaisrą, privalo:
 - 5.1 jei to reikalauja situacija skambinti Bendruoju pagalbos numeriu 112, nurodyti vietą, kas dega ir ar yra grėsmė žmonėms;
 - 5.2 nedelsiant pranešti apie gaisrą vadovui, apsaugos personalui, komendantūros personalui ar viršininkui;
 - 5.3 imtis priemonių informuoti žmones apie gaisrą ir organizuoti jų bei materialinių vertybių evakavimą;
 - 5.4 gesinti gaisrą turimomis priemonėmis.
6. Vadovas arba asmuo atsakingas už gaisrinę saugą, atvykęs į gaisro vietą, privalo:
 - 6.1 įsitikinti, ar iškviešti ugniagesiai jei to reikalauja situacija;
 - 6.2 vadovauti žmonių evakavimui ir gaisro gesinimui iki atvyks ugniagesiai;
 - 6.3 paskirti asmenį, gerai žinantį privažiavimo kelius ir vandens telkinius, pasitikti ugniagesius;
 - 6.4 esant reikalui, išjungti elektrą, įrenginius ir panaudoti kitas priemones gaisro plėtimuisi užkirsti;
 - 6.5 atvykus ugniagesiams, informuoti apie padėtį ir suteikti reikalingas žinias;
 - 6.6 surinkti informaciją ar nėra dingusių ar sužeistų asmenų.
7. Išgirdus pavojaus signalą (GAISRAS! GAISRAS! GAISRAS!) visi stovyklautojai renkasi numatytoje vietoje (pvz. rikiuočių aikštėje, laukymėje ar kitoje komendantūros nurodytoje vietoje) ir laukia tolimesnių nurodymų.

Taisyklės parengtos remiantis bendrosiomis priešgaisrinės saugos taisyklėmis, kitais LR teisės aktais ir konsultuojantis su priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo tarnybos specialistais.